

Sygn. akt III UK 31/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z odwołania J.W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

o prawo do emerytury,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 października 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 12 października 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 12 października 2016 r. oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 25 lutego 2016 r., którym oddalono odwołanie J.W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 3 lipca 2015 r., odmawiającej prawa do emerytury w wieku obniżonym z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu drugiej instancji ubezpieczony zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 184 ust. 1 i 2 w związku z art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 1 ust. 1 i 2, § 2 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz pkt 22 działu III wykazu A, stanowiącego załącznik

do tego rozporządzenia, wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sądowi Apelacyjnemu.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa, tj. art. 184 ust. 1 i 2 w związku z art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach i § 1 ust. 1 i 2 oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. i pkt 22 działu III wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia, a związane z tym wątpliwości „dotyczą kwalifikacji pracy na stanowisku tokarza jako pracy w szczególnych warunkach z uwagi na to, że rozporządzenie w wykazie A Dział III pkt 22 wymienia jako prace w odlewniach - obsługa żeliwiaków, rozlewni i ich urządzeń pomocniczych, nie precyzuje jakie są to urządzenia pomocnicze, nie budzi wątpliwości, że powód pracował na urządzeniach bezpośrednio zaangażowanych do produkcji części zamiennych na tokarce do wszystkich urządzeń na hali odlewniczej, poddany był na swoim stanowisku oddziaływaniu szkodliwych czynników”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do

identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; czy z dnia 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 424365 i 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Powołanie się na rozbieżności w orzecznictwie wymaga ponadto przytoczenia i poddania analizie rozbieżnych orzeczeń sądów w celu wykazania, że rozbieżności te mają swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przedstawienia argumentów wskazujących, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Wymagań tych nie spełnia sformułowana przez skarżącego wątpliwość, sprowadzająca się do zadania Sądowi Najwyższemu jedynie pytania o możliwość zakwalifikowania stanowiska tokarza zajmowanego przez skarżącego do pracy przy obsłudze urządzeń pomocniczych żeliwiaków i rozlewni w odlewniach, bez wyjaśnienia nawet tego, dlaczego odnośny przepis wywołuje poważne wątpliwości interpretacyjne. Dodać do tego trzeba, że możliwość uznania, iż praca tokarza jest pracą przy obsłudze urządzeń pomocniczych żeliwiaków i rozlewni nie wynika, wbrew sugestiom skarżącego, z wykazu resortowego, tj. zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wykaz resortowy ułatwia identyfikację określonego stanowiska pracy jako stanowiska pracy w szczególnych warunkach - w szczególności, jeśli w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. nie wymienia się konkretnych stanowisk, lecz operuje się pojęciem ogólnym. Z faktu, że właściwy

minister, kierownik urzędu centralnego czy centralny związek spółdzielczy w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalił w podległych i nadzorowanych zakładach pracy, że dane stanowisko pracy jest stanowiskiem pracy w szczególnych warunkach, może płynąć domniemanie faktyczne, że praca na tym stanowisku w istocie wykonywana była w takich warunkach i odwrotnie, brak konkretnego stanowiska pracy w takim wykazie może - w kontekście całokształtu ustaleń faktycznych - stanowić negatywną przesłankę dowodową (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2010 r., II UK 218/09, LEX nr 590247). W powyższym zarządzeniu w poz. 22 „obsługa żeliwiaków, rozlewni i ich urządzeń pomocniczych” w odlewniach nie wymieniono stanowiska tokarza. Natomiast pod poz. 11, do której odwołuje się skarżący, znajduje się wykaz stanowisk pracy w szczególnych warunkach przy obsłudze walcarek i ciągarek oraz urządzeń pomocniczych w walcowni i ciągarni, gdzie ubezpieczony nie pracował, nie zajmując też stanowiska tokarza – kalibrownika walców, wymienionego w pkt 28 tej pozycji.

Skoro w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma żadnych innych argumentów, które mogłyby świadczyć o poważnych trudnościach interpretacyjnych przepisów wskazanych przez skarżącego, a odwołujący się nie powołuje się także na rozbieżność orzecznictwa w tym zakresie, należało uznać, że nie wykazał on potrzeby rozpoznania jego skargi kasacyjnej, wobec czego Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).